

JÄMSTÄLLDHET Nyckeln till utveckling

Jämställdhet i FN:s nya utvecklingsmål

Flickor och kvinnor utgör mer än hälften av jordens befolkning. Samtidigt förvägras kvinnor och flickor rätt till utbildning, hälso- och reproduktiv hälsa, rättigheter och frihet som borde vara självklara. Det kan handla om att få utbildning, att ha makt över sin egen kropp eller att få rätt betalt för sitt arbete.

Att inte fullt ut ta tillvara kvinnors och flickors kunskaper, energi, erfarenheter, och vilja att bidra till en positiv samhällsutveckling, är ett hinder för utveckling. Flickor och kvinnors rättigheter måste genomsyras av FN:s globala utvecklingsmål.

www.fn.se

JÄMSTÄLLDHET Nyckeln till utveckling

Flickors rättigheter

Flickor runt om i världen saknar samma möjlighet som pojkar att få skola, gå i skolan, att få känna sig trygga. Kort sagt – att få vara barn.

Flickor löper större risk att inte få förtroende från utbildnings- och hälsoarbetare, att giftas bort mot sin vilja, eller att tvingas avstå sin frihet för att arbeta.

Rasket har blivit en populär sport bland både flickor och pojkar i Somalias huvudstad Mogadishu trots att extremistgruppen al-Shabaab bland annat utsett kvinnor som ansvariga för att sprida smittor. Enligt FN:s barnkonvention har varje barn rätt till lek, vila och frid. Att säkra flickors rättigheter är en viktig del i upplåtandet av barnets rättigheter.

? Hur säkras flickors rättigheter?

JÄMSTÄLLDHET Nyckeln till utveckling

Flickors utbildning

Trots att det i dag är fler barn än någonsin som börjar skolan är det på flera håll i världen fortfarande inte lika självklart för en flicka att kunna fullfölja sin grundskoleutbildning som för en jämnårig pojke. Av alla barn som inte går i skolan är en majoritet – 56 procent – flickor.

En ny skolgång har börjat för några flickor i en skola i staden Paki, Indonesien. Flera av barnen som nu går i skola arbetade tidigare på den strärfiggande sopstegen Kawatama. Landfilen tillsammans med sina föreläsare. Att barn får utbildning skapar möjlighet för såväl familjer som samhällen att utvecklas och att ta sig ur fattigdom. Gratis skolor kan vara avgörande för att fattiga familjer ska låta sina döttrar gå i skolan.

? Vad gör samhället måste om när flickor inte går i skolan?

JÄMSTÄLLDHET Nyckeln till utveckling

Kvinnors utbildning

I alla delar av världen är det fler kvinnor än män som inte kan läsa och skriva. Det innebär att miljontals kvinnor hindras från att kräva sina rättigheter och att medverka till att driva utvecklingen i samhället framåt.

En kvinna i norra Darfur i Sudan går igenom uppgifter i sitt skåp. Hon är en av omkring 40 kvinnor som får undervisning i arabiska, korans och matematik vid ett kvinnocenter i flyktinglägret Abu Shouk IDP Camp. Undervisningen sker utomhus och de flesta av kvinnorna som deltar tar med sig sina barn.

? På vilket sätt hänger utbildning och egendom ihop?

JÄMSTÄLLDHET Nyckeln till utveckling

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) är en kontroversiell fråga för flera av de medlemmarländer som just nu diskuterar FN:s nya utvecklingsmål. Det är samtidigt en fråga som har avgörande betydelse för flickors och kvinnors hälsa, överlevnad och möjlighet att bestämma över sin egen kropp.

En ung kvinna i staden Port-au-Prince på Haiti kör tillsammans med sin dotter utanför en hälsoklinik. På flera håll i världen ingår inte sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i den ordinarie hälsovården. Brist på information till ungdomar och avsaknad av sexuell och reproduktiv hälsövård överskrider flickors och kvinnors hälsa. Detsamma gäller bristen på tillgång till preventivmedel och möjlighet att få säkra aborter.

? Hur ska flickors och kvinnors hälsa säkerställas om SRHR inte ingår?

JÄMSTÄLLDHET Nyckeln till utveckling

Säkert moderskap

I många länder är graviditet och förlösning förenat med livsfara. Varje dag dör omkring sju flickor och kvinnor i samband med graviditet och förlösning. Det kan handla om komplikationer till följd av otillräcklig vård i samband med förlösningen, eller att kvinnor tvungas genomföra osäkra aborter.

Ferehta är en av tusentals kvinnor i Afghanistan som, på grund av brist på tillgång till utbildad förlossningspersonal och riktig sjukvårdsutrustning, var nära att mista livet när hon skulle föda sitt barn. Den låga prioritet som kvinnors hälsa har i stora delar av världen gör att många flickor och kvinnor dör i samband med sin graviditet eller i sviterna av förlösningar.

? Varför har kvinnors hälsa så låg prioritet?

JÄMSTÄLLDHET Nyckeln till utveckling

Kvinnors roll i familjen

Kvinnor bär 1-3 tonnar mer per dag än män i många delar av världen. I många delar av världen är det dessutom flickor och kvinnor som står för de allra tyngsta systemena i familjen. En anledning till att så många flickor inte går i skolan är att de tvings stanna hemma för att arbeta eller ta hand om sysslan.

En äldre Wayuu-kvinnor i byn Pasaopai i norra Colombia ser till att ett av de mindre barnen i familjen får en smärtsam måltid. Förutom att bära ved och att hämta vatten, får flickor och kvinnor ofta även ta hand om övriga familjemedlemmar. På kvinnor får möjlighet att söka arbetslösa jobb utanför hemmet, många fastnar i obetalt arbete i hemmet under hela sitt liv. När en kvinna får utbildning och inkomst gynnas både hennes familj och samhället i stort.

? På vilket sätt bidrar jämställdhet i familjen till samhällets utveckling?

JÄMSTÄLLDHET Nyckeln till utveckling

Kvinnors arbete och försörjning

Flickor och kvinnor är överrepresenterade bland jordens allra fattigaste. Många kvinnor saknar helt egen försörjningsmöjlighet. De kvinnor som ändå är yrkesutövande, har i många länder löner som är 60-75 procent av männen. En jämställd arbetsmarknad behövs för att möjliggöra kvinnors ekonomiska oberoende och främja kvinnors egenmakt.

Polistyrkan från Bangladesh är den andra FN-truppen i världen bestående enbart av kvinnor. Styrykan ingår i FN-nyppolnet att skapa stabilitet på Haiti 2010. Att kvinnor får möjlighet att arbeta och arbeta för en rörlig löpa på en rättvis och jämställd arbetsmarknad är avgörande både för kvinnors självständighet och egenmakt, och för fattigdomsminskning och en hållbar ekonomisk tillväxt i världen.

? Vilken roll spelar kvinnors försörjning för ett lands ekonomi?

JÄMSTÄLLDHET Nyckeln till utveckling

Jämställdhet i politiken

Mer än 25 procent av världens parlamentarikar är kvinnor, vilket begränsar kvinnors möjlighet att påverka politiska beslut. Fler kvinnor behövs i beslutsfattande positioner på alla nivåer. Ett jämställt samhälle kan bara uppnås genom att kvinnor och män samverkar på lika villkor.

Desa två kvinnor är på väg att svara in i Afghanistans parlament (wolesi jirga). I september 2010 kandiderade 69 kvinnor och 240 män till det afghaniska parlamentet. Kvinnodominans och mångfald i det offentliga livet gör det ofta svårt och ibland farligt för kvinnor att engagera sig politiskt och aktivt delta i beslutsfattande.

? Varför behövs fler kvinnor på alla nivåer i samhället?

JÄMSTÄLLDHET Nyckeln till utveckling

Frihet från våld

Måns våld mot kvinnor är ett stort utslag av brist på jämställdhet och ett utvecklingshinder världen över. Systemiska våldtäkter och hänsynslöst våld har blivit vanligare, såväl inom familjen som i samband med väpnade konflikter. Våldet begränsar kvinnors möjlighet att styra över sina liv och låser fast samhällen i destruktiva strukturer.

Sudanesiska kvinnor riskerar varje dag sina liv för att samla ved till familjens matlagning och värme. Såväl i som utanför sina hem riskerar kvinnor att utsättas för sexuella övergrepp med kvinnor och flickor, och till psykologisk och medicinsk våld för dem som utsätts. Skyddet för kvinnor och flickor i samband med konflikter behöver stärkas, liksom kvinnors möjlighet att delta i lösningen av konflikter.

? På vilket sätt kan man bekämpa våld mot kvinnor?

JÄMSTÄLLDHET Nyckeln till utveckling

Du kan göra skillnad!

Ställ dig bakom FN-förbundets krav

- Stopp för barnäktenskap
- Alla flickors rätt till skolgång
- Frihet från våld

Läs mer i foldern eller på www.fn.se/jamstalldhet
Skriv under appropet eller på www.fn.se/jamstalldhet

Stöd FN-förbundets projekt Flicka

Läs mer i foldern eller på www.fn.se/flicka
Sms:a Flicka till 72 909 så skänker du 50 kronor eller ge en gåva på Pg 80 00 75-0 och ange Flicka

Stöd FN-förbundets projekt Skolmat blir kunskap

Läs mer i foldern eller på www.fn.se/skolmat
Sms:a Skolmat till 72 909 så skänker du 50 kronor eller ge en gåva på Pg 80 00 75-0 och ange Skolmat

Bli medlem i FN-förbundet

Vi gör skillnad. Vi skapar en bättre värld genom att varje dag arbeta för fred, utveckling och mänskliga rättigheter. Som medlem och bidragsgivare skapar du hopp och råd för liv. Nu och i framtiden. Du kan bli medlem på www.fn.se eller sms:a FNMELEML till 72 909 (16 kr/min) och för ungdomsmedlemskap sms:a FNUML till 72 909 (16 kr/min).

